

Факультет тваринництва та водних біоресурсів
Кафедра генетики, розведення і біотехнології тварин

Організація селекційного процесу у тваринництві (за видами)

Лектор	Рубан Сергій Юрійович
Семестр	2
Освітньо-науковий ступінь	PhD доктор філософії
Кількість кредитів	5
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	40 (20 год. лекцій, 20 год. лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Предметом дисципліни «Організація селекційного процесу у тваринництві (за видами тварин)» є вивчення та освоєння сучасних методів та підходів з організації та практичного ведення процесу селекції основних видів сільськогосподарських тварин.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів сучасних професійних знань та навичок з оцінки племінної цінності тварин, використанню при цьому біотехнологічних та генетичних підходів які спрямовані на отримання ефекту селекції по основних господарсько-корисних ознаках. Опанування цієї дисципліни дає майбутнім спеціалістам можливість освоїти та використовувати на практиці або в наукових цілях сучасні знання з технології організації процесів селекції основних видів сільськогосподарських тварин в Україні.

Основний рівень компетентності, якими повинен оволодіти здобувач під час вивчення дисципліни є:

- розвиток когнітивних здібностей на основі отриманих знань, узагальнення та аналіз особливостей сучасних виробничих процесів в галузі тваринництва;
- усвідомлення ролі та значення селекційних заходів для вирішення проблемних питань які стримують ведення ефективного виробництва;
- вміння творчо підходити до отриманих базових знань, формувати та відстоювати на основі цього власні ідеї, підходи або створювати оригінальні методики з оцінки процесів та об'єктивної їх оцінки

Теми лекцій

1. Генетичні ресурси тваринництва
2. Історія методів селекції
3. Методи розведення тварин
4. Базова модель генетичної цінності тварин
5. Методи оцінки генетичної цінності
6. Генетичний прогрес і селекційні програми
7. Генетичні маркери в розведенні тварин
8. Біоінформатика та її роль в селекції тварин
9. Репродуктивні та біологічні технології в селекції
10. Особливості розведення порід різних видів

Теми лабораторних занять

1. Застосування методів статистики кількісних ознак (оцінка мінливості)
2. Застосування методів статистики кількісних ознак (оцінка ступеню впливу)
3. Оцінка вірогідності розбіжностей між вибірками.
4. Застосування дисперсійного аналізу для оцінки впливу факторів на селекційні ознаки.
5. Оцінка ефекту селекції
6. Правила розрахунку параметрів селекційних програм
7. Шлях від побудови робочої гіпотези селекційної програми до її підтвердження

Основна література

1. Вавилов Н.И. Происхождение и география культурных растений. – Л: Наука, 1987. – 440 с.
2. Даншин В.А. 2008. Оценка генетической ценности животных. - К.: Аграрна наука.– С.179.
3. Рубан С.Ю., Даншин В.А. Оценка эффективности межпородного скрещивания в молочном скотоводстве. //Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини (збірник наукових праць). Вип. 11 (35). Частина 1. Сільськогосподарські науки. 2002, Харків, С.130-136.
4. Рубан Ю.Д. Методология развития и организации высшего образования по специальности «Зооинженерия»/ Ю.Д. Рубан. – К. : Аграрна наука, 2000. – 219 с.
5. Рубан Ю.Д. Происхождение крупного рогатого скота и селекционный процесс. – К.: Аграрна наука, 2003. – 292 с.
6. Рубан Ю.Д. Эволюция жвачных в селекции скота в третьем тысячелетии / Ю. Д. Рубан // Международный сельскохозяйственный журнал. – 1992. – № 4. С. 46–53.
7. Рубан Ю.Д. Эволюция крупного рогатого скота в современной и будущей селекции / Ю. Д. Рубан. – Киев : Аграрная наука, 2000. – 240 с.
8. Шнирельман В. А. Происхождение скотоводства (культурно-историческая проблема). – М.: Наука, 1980. – 336 с
9. Рубан Ю.Д. Научная методология Н. И. Вавилова и животноводство / Ю. Д. Рубан. –Киев : Аграрная наука, 2005. – 256 с.
10. Состояние всемирных генетических ресурсов животных в сфере продовольствия и сельского хозяйства. ФАО,2010, ВИЖ РАСХН, Рим-Москва,512с.
11. Рубан С.Ю., Даншин В.О. Сучасні методи селекції у тваринництві. Підручник. К.:ФОП Ямчинський О.В.,2019.-с.436.
12. The Genetics of Populations. By Jay L. Lush. Edited by Arthur B. Chapman and Robert R. Shrode, with an addendum by James F. Crow. Iowa State University. 1994. Available from R. Willham, 239 Kildee, Iowa State University, Ames, IA 50011-3150. 900 pages.
13. Crosby, Alfred W. The Columbian Exchange: Biological and Cultural Consequences of 1492, Westport, Conn.: GreenwoodPress, 1972 ,Pp.XV.268.
14. van der Waaij K.O.L. 2014. Animal Breeding and Genetics for BSc Students. Centre for Genetic Resources and Animal Breeding and Genomics Group, Wageningen University and Research Centre, the Netherlands.